

Piemēroto un iekasēto sodu atšķirības galvenokārt saistās ar to, ka pārkāpējs naudas sodu nemaksā labprātīgi un naudas soda piespiedu piedziņa tiek nodota tiesu izpildītājiem.

Pēc administratīvā naudas soda piemērošanas vispirms ir jāgaida viens mēnesis un septiņas dienas, kura laikā pārkāpējs sodu var apstrīdēt VDI direktoram. Ja minētā termiņa laikā sods netiek apstrīdēts, kā arī nav labprātīgi nomaksāts, tā piedziņa tiek nodota tiesu izpildītājam. Savukārt tiesu izpildītāji sodus piedzen ilgstošā laika periodā – vidēji 1 gads (2010.gadā joprojām nav piedzīti daži sodi, kas uzlikti 2008.gadā).

Pēdējā pusotra gada laikā, līdz ar ekonomiskās situācijas pasliktināšanos sodītās personas arvien vairāk izmanto Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksa (LAPK) 294.pantā paredzētās tiesības un lūdz atlikt naudas soda izpildi uz laiku līdz sešiem mēnešiem, maksājot sodu pa daļām. Ņemot vērā uzņēmuma materiālo stāvokli VDI vairumā gadījumu soda nomaksu atliek, ļaujot maksāt pa daļām. Taču arī pie šādas situācijas ir daudz gadījumu, kad pārkāpējs noteiktajos termiņos sodu nemaksā, bet nomaksā tikai 5. vai 6.mēnesī, vai arī nomaksā tikai daļēji un pārējā daļā soda piedziņa tiek nodota tiesu izpildītājiem. Arī „atlikto” sodu gadījumā bieži vien sods netiek nomaksāts vispār.

Arī tiesu izpildītājiem sodus daudzos gadījumos neizdodas piedzīt, vai arī izdodas piedzīt tikai daļēji, jo sodītajām personām (tajā skaitā uzņēmumiem) nav pietiekošu finansiālo un mantisko līdzekļu, no kuriem sodu piedzīt. Ir gadījumi, kad soda piedziņas procesā uzņēmums uzsāk maksātnespējas procesu un šādā gadījumā tiesu izpildītājs nosūta lietas materiālus atpakaļ VDI ar norādi, ka par soda piedziņu jāvēršas pie maksātnespējas administratora. Šādā gadījumā piedziņa nav iespējama ātrāk kā pēc maksātnespējas procesa beigām, proti pēc tam, kad maksātnespējas administrators ir veicis uzņēmuma mantas izsoli. Uzņēmuma maksātnespēja ekonomiskās krīzes apstākļos ir arī viens no galvenajiem iemesliem, kādēļ darba devējam tiek piemērots administratīvais naudas sods, jo tieši dēļ maksātnespējas tiek pieļauts normatīvo aktu pārkāpums, kam seko sods, kuru savukārt ir problemātiski piedzīt.

Praksē ne reti ir situācijas, kad naudas soda piedziņa ir neiespējama sakarā ar uzņēmuma pašlikvidāciju, proti, sodītā uzņēmuma īpašnieks izslēdz uzņēmumu no komercreģistra un nodibina jaunu uzņēmumu.

Uzlikto un iekasēto naudas sodu starpību izraisa arī sodu apstrīdēšana VDI direktoram un pēc tam Administratīvajai tiesai. Pārsūdzību izskatīšana visās instancēs prasa 3 – 5 gadus. Kā zināms, kamēr nestājas spēkā galīgais lēmums, ar kuru naudas sods atstāts spēkā, naudas soda izpilde tiek apturēta.

2009.gadā uzlikto un iekasēto sodu atšķirības palielinājās sakarā ar ekonomisko krīzi valstī, kas vēl vairāk ietekmēja uzņēmumu maksātspēju.